

KVINDESTEMMERETS-BLADET.

Oversigt over Stemmeretsarbejdet i de Lande, der med Danmark er indtraadt i Alliancen.

Udgivet af Kvindevalgretsklubben.

Led af: «International Woman Suffrage Alliance.»

Prisen for Aaret 1908 er Kr. 1,89 for indenbyes og Kr. 1,98 for udenbyes Subskribenter. — De 6 Eksemplarer fra 1907 med Portraiter af Mrs Chapman Catt, Fru Qvam, Frk. Lucina Hagman og Fru Holmgren, kan endnu erholdes for 1 Kr. — Bestilles gennem alle Postkontorer.

Clara Rafael.

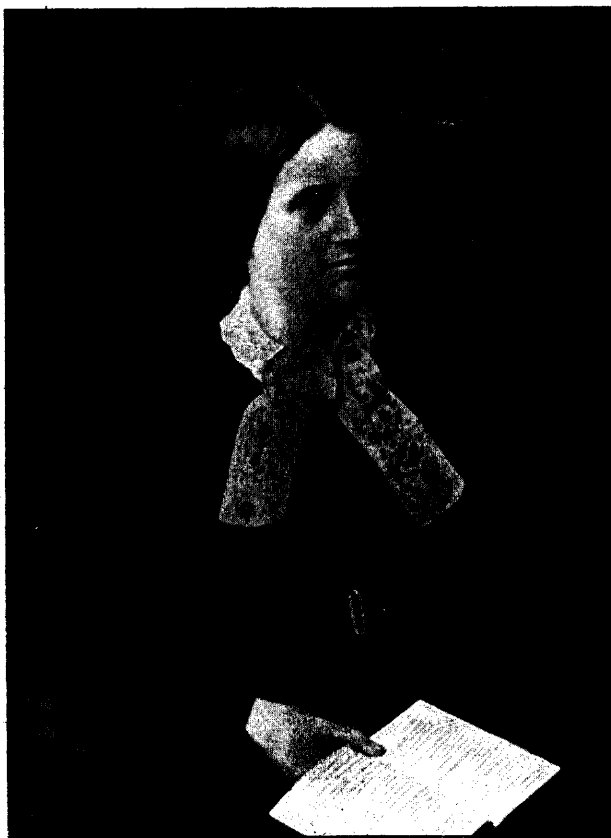
Mon det ikke falder af sig selv at lade Tankerne gaa tilbage til den unge Pige, der var den første, som i vort Land udtalte Ord, fremsagt af kvindelige Læber, om lige Ret mellem Mand og Kvinde? Falder det ikke af sig selv at vie hende de første Sider i vort Blad netop i det Aar, i hvilket vi har al god Grund til at vente Vedtagelsen af Forslag, som nu ligger paa vore Lovgiveres Bord, alle betydende Fremskridt henimod det Ideal alle Landes Kvinder har sat sig: »Lige Ret mellem Mand og Kvinde?»

Hvad hun i sine tolv Breve skrev til sin Veninde fremtræder som opkommet i en ung Piges Sjæl gennem selvstændige Reflectioner. Hun kender intet til de Begivenheder i Omverdenen, der først vakte de amerikanske Kvinder til Bevidsthed om den Uretfærdighedens Lov, hvorunder Kvinderne var sat. Heller ikke ser vi Tegn til, at hun paa anden Haand er bleven delagtiggjort i deres Anskuelse.

Nej — hvad hun skriver opstaar i den Dom, hun holder over Verden, naar hun i sin egen Tanke vejer, hvad der blev Manden til Del, og hvad der blev Kvinden til Del! Hun lægger sine Reflectioner i en ung Piges Pen, Lærerinde i en Forpagterfamilie.

Det Navn, hendes aandelige Jeg bar, var og blev Pseudonymet Clara Rafael, og under det Navn lever hun i Danmarks Tanke. Alt i November 1848 skriver hun Ord som: »Er det med Rette, at den halve Menneskehed er udelukket fra al aandelig Beskæftigelse? — Eller har virkelig Vorherre skabt os af ringere Stof end Mændene, saa vi maa lade os nøje med automatmæssigt at udføre det trivielle Arbejde, der er os anvist i Livet? — Har vor Aand da ikke Kraft og vort Hjerte ikke Begejstring? — Ak jo, men det egentlige i os er ikke kommet til Bevidsthed; vor Aand er fangen, og Fordommene staar paa Vagt ved dens Fængsel.»

Disse fundamentale Grunddord, som i utallige Variationer har lydt og endnu lyder gennem alle Lande, har Clara Rafael i ud-

CLARA RAFAEL.

præget Frigjorthed fra Vanens Herredømme fundet i sin egen Tanke i 1848.

Vi ser hende ogsaa drage tilfælt mod Beskyldningen for Coquetteri, som Kvinderne vistnok dengang mere end nu blev anklagede for. Det var deres eneste Middel til en Smule Indflydelse.

»Man vilde ikke finde halv saa meget Coquetteri eller Forfængelighed hos vort Køn, hvis Enhver havde Lov til i Ro at udvikle sig efter sin naturlige Tilbøjelighed. Nu faar de stakkels Børn aandeligt Snørliv paa, før end de har begyndt at tænke.»

»Vor Stilling i Samfundet er i Sandhed sørgelig og hvorfor? Hvad Ret har Mændene til at undertrykke os — thi underkuede er vi, om end Lænkerne er forgyldte. Er det den Stærkeres Ret? — Hvori bestaar da deres Overmagt? I Forstand staar vi ikke tilbage for dem, og vi overgaar dem i Enthusiasme og i Kraft til at gøre Opoffrelser. Men der er en Fejl, som vi har tilfælles med dem, som hos os har taget en Retning, der

giver os i deres Vold. Mændenes Forfængelighed bliver som oftest til Egoisme; de tænker paa sig selv, og alt andet er kun til for dem, forsaavidt det kan være dem til Gavn eller Skade. Vor Forfængelighed gaar derimod ud paa at behage andre, og det gør os afhængige.»

Begejstret skriver Clara Rafael »Som Slyngeplanten støtter sig til den mægtige Eg, skal vi støtte os til Gud, saa at vi kan kæmpe og sejre, føle vore Tanker klares og vor Bevidsthed vækkes.»

Clara Rafael troer fælt og fast paa, at et Menneskes Kaldelse lyder i dets Indre.

»Spiren til den guddommelige Idé ligger i hvert Menneskes Sjæl; men inden den er trængt frem, saar Verden sin Sæd af Fordomme, smaalig Hensyntagen og Børnerthed over den for at hindre dens Udvikling. Det Guddommelige kommer derfor hos de Færreste til Klarhed. Det bliver ved en ubevidst Længsel, en Anelse om noget Højere, som de med falsk Resignation mener at maatte undertrykke eller henvise til en tilkommende Evighed. De véd ikke,

at netop denne Længsel, denne Anelse, er Spiren til Evigheden. At undertrykke den er et aandeligt Selvmord. De forsager det Evige istedetfor det Timelige.»

Vi mindes om, at vi har gjort adskillige Erfaringer siden Clara Rafaels Tid, naar vi læser hendes Ord til Veninden: »Du vil vide, hvad min Hensigt er med Damerne? — Om jeg vil have dem rigtigt emanciperede, saa de deltager i alle Herrernes Rettigheder og Forretninger? — Nej — tusinde Gange nej! Hvad Forretningerne angaar, saa er vore Tankefriheden mindre i Vejen end de fleste af deres. Jeg vil heller være Sypige end »Noget paa et Kontor.«

Disse for hendes Tid saa frigjorte Anskuelser skjulte Clara Rafael ikke som nogen Hemmelighed. Hendes gode Veninde i Nabolaget af Forpagtergaarden beder og besværges hende om dog endelig: »at være som andre Mennesker. Som det er, kan Du aldrig blive lykkelig! — »Jeg vil hverken eje eller have, hvad Folk kalder Lykke,« udbryder